

det Sande i hans Foredrag havde den Besskaffenhed, at det ikke anbefaler det Forslag, som han anbefaler, men snarere taler derimod. Jeg kan navnlig ikke Andet end give det ærede Medlem Ret i Afskilligt af, hvad han sagde om Universitetsdannelsen. Jeg kjender godt Universitetsdannelsens Feil; men i at have Feil deler den jo sin Skæbne med alle andre saadanne, bestemte af Staten afpøede Dannelser, saaledes for at nævne et Exempel, der i væsentlig Grad stemmer med den, ogsaa med den seminaristiske Dannelse. Enhver af disse Dannelser har som bekjendt sine store Mangler, og jeg maa indrømme, at det naturligtvis ogsaa er Tilfældet med Universitetsdannelsen. Man siger, at den skaber Selvtillidsfuldhed og Indbilsfthed, og der er meget Sandt deri; det er meget sandt, at mine Standsfæller mulig som Klasse betragtet ikke ere frie derfor. Der siges ogsaa lidt, at vi ere tilbøjelige til at dvæle ved formelle Ting, og til den store Bredde og Vidtløftighed, der er en Folge af Smaalighed og Formalisme, og jeg troer ogsaa, at der maaskee kan være noget Sandt og Træsfende i den Besskyldning, der saaledes gjøres imod os. I det Hele taget maa det ærede Medlem godt vide, at jeg deler hans Betragtning, naar han saaledes taler om de Mangler, der ere ved vor nuværende Dannelse, og om, hvad vi derfor skulle gjøre for at komme bort fra vor nuværende udelukkende Dannelse og ind paa noget Mere, om Alt det, vi skylde de nye Former for Dannelse, der rundt om skyde op. At jeg altid har udtalt mig for at gjøre Noget i den Retning, det veed det ærede Medlem saa godt som Noget. Men jeg troer, at, naar man vil gjøre Noget i den Retning, saa maae vi vogte os for det ærede Medlems Forslag. Det ærede Medlem vil jo ikke have disse Midler bevarede til at udvikle Dplysning og Dannelse; i saa Tilfælde vilde jeg være gaaet med ham; men det ærede Medlem vil have dem ind i Statskassen, og det er jo dog noget aldeles Forffjelligt. Der vil da blive at vælge imellem at nedsætte Skatter og at tage af disse Midler, der vil være at vælge mellem Pantserfibe og at tage af disse Midler. Vilde det ærede

Medlem slaae dem sammen med Sorø Aca-
demi og anvende dem til Dplysning og Dan-
nelse, da skulde jeg gaae med ham; og det
Samme har jeg allerede sagt ham i Udvalget.
Skulde vi kunne komme ind paa en saadan
Forhandling, da vilde jeg understøtte det ærede
Medlem og ellers ikke; men der var ikke Tale
om, at det ærede Medlem vilde arbejde sam-
men med os. Og jeg behøver jo ikke at gjøre
de ærede Medlemmer opmærksomme paa —
selv mange af de ærede Medlemmer, der vilde
stemme for Forslaget, ere jo vistnok fuldkom-
men overbeviste om, at det ikke vil føre til no-
get praktisk Resultat. Det ærede Medlem
talte om de særlige Fonds som noget Særegent
for Militarismen, for Militairstaterne. Hvor
er det, man har disse særlige Fonds? Hvor er
det, at der netop hvert Aar dannes saadanne
nye Fonds? Det er f. Ex. i Nordamerika,
hvor Staten tager nogle af sine betydeligere
Indtægter, af Salg af nyt Land og Andet,
og lægger hen til Skolevæsenet og de lærde
Anstalter. Det Samme skeer i de demokra-
tiske, under engelsk Høihed staaende Colonier
ovre i Australien, der henlægges umaadelige
Summer til dette Niemed. Det er netop i
de demokratiske Stater, man finder det klogt
og rigtigt at tage disse store Midler og hen-
lægge dem til Fonds for Folkets Dplysning
og Dannelse; jeg troer, at vi her i Danmark
skulle gjøre ligesom de og ikke følge det ærede
Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds
(Berg).

Formanden: Det ærede Medlem for
Holbæk Amts 3die Valgkreds (Dinesen) har
Ordet.

Dinesen: Naaget der var god Grund
til at nedlægge Indsigelser imod Afskilligt af,
hvad det ærede Medlem for Veile Amts 2den
Valgkreds (Berg) har sagt, navnlig forsaavidt
han gjorde Sagen til et bestemt Paritispørgs-
maal, skal jeg dog af Hensyn til Tiden fra-
falde Ordet.

H. Hansen: I det jeg talter den høit-
ærede Formand, fordi han har havt en rettere
og rigtigere Dpfattelse af mine Ord end det